

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

OPERÁTOR SILNIČNÍ DOPRAVY

**Obor středního vzdělávání
23-45-M/01 Dopravní prostředky**

A

PROFIL ABSOLVENTA

PROFIL ABSOLVENTA

Název a adresa školy: **Střední škola technická a řemeslná, Nový Bydžov, Dr. M. Tyrše 112**

Zřizovatel: **Královéhradecký kraj**

Název školního vzdělávacího programu: **Operátor silniční dopravy**

Kód a název oboru vzdělání: **23-45-M/01 Dopravní prostředky**

Stupeň poskytovaného vzdělání: **střední vzdělání s maturitní zkouškou**

Délka a forma vzdělávání: **4 roky, denní studium**

Platnost ŠVP: **od 1. září 2020 počínaje 1. ročníkem**

1. Popis uplatnění absolventa v praxi

Úspěšný absolvent školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) v oboru středního vzdělání s maturitní zkouškou 23-45-M/01 Dopravní prostředky, školní vzdělávací program Operátor silniční dopravy, je kvalifikovaný pracovník schopný samostatné činnosti v oblastech:

- silniční dopravy, logistiky, údržby a oprav dopravních prostředků i v živnostenském podnikání tak, že bude schopen uplatnit své vzdělání ve výrobní i nevýrobní sféře;
- středních technickohospodářských a administrativních funkcí ve firmách zabývajících se dopravou, logistikou, opravami a prodejem dopravních prostředků, ve stanicích technické kontroly na pozicích jako dispečer, disponent, operátor logistického centra, kalkulant dopravy, pracovník dopravního úřadu, technik údržby, servisní technik, přejímací technik, prodejce dopravní a manipulační techniky;
- strojírenských firem jako pracovník skladového hospodářství, péče o dopravní a manipulační techniku, organizace provozních a dopravních činností, kontroly nebo v oblasti obchodně technických služeb.

Součástí vzdělávání je příprava k získání řídičského oprávnění skupiny B a C, na které může navazovat studium řízení motorových vozidel skupiny C+E a profesního průkazu řidiče C s vazbou na jejich praktické využití včetně bezpečnosti práce v daném odvětví. Vzdělávání je doplněno nepovinnými kurzy, ve kterých si žáci mohou dle vlastního výběru a profesního zaměření zvyšovat své kompetence a tím zvyšovat možnosti svého uplatnění na trhu práce.

Studiem jsou absolventi připravováni pro pokračování na vyšších odborných školách a vysokých školách automobilních a dopravních oborů.

Příprava žáků je odborně zaměřena na potřeby regionu a trhu práce.

2. Popis očekávaných výsledků vzdělávání absolventa

2.1. Kompetence absolventa

Vzdělávání je systematicky zaměřeno k tomu, aby si žáci v souladu s cíli středního vzdělávání vytvořili na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům následující klíčové a odborné kompetence.

2.1.1. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat do-sažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tj. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností jiných lidí;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- rozumět mluvenému projevu (např. výklad, přednáška, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných, své myšlenky formulovat srozumitelně a souvisle;
- (Prvořadým předpokladem učení je čtenářská gramotnost, ovládání psaní a početních úkonů.)
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
 - zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
 - dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
 - zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
 - vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
 - vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v cizím jazyce, číst s porozuměním cizojazyčné texty a zpracovávat jednodušší cizojazyčné materiály.

d) Personální a sociální kompetence

2.1.4 Občanské kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
- přijímat radu i kritiku;

- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností
- je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní budoucnosti a vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

2.1.2. Odborné kompetence

a) Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi po úspěšném vykonání maturitní zkoušky byli schopni rozlišovat druhy dopravních a manipulačních prostředků, diagnostikovat jejich základní technický stav, volit optimální postupy a metody jejich ošetřování, údržby a oprav, nabídnout a organizovat služby dopravní a logistické firmy, absolventi by měli:

- být schopni komunikovat se zákazníkem v českém a jednom cizím jazyce i prostřednictvím informačních a komunikačních technologií a nabídnout mu služby dopravní i logistické firmy včetně kalkulace ceny za provedený výkon;
- znát základy konstrukce dopravních a manipulačních prostředků a vybrat vhodný typ pro konkrétní službu zákazníkovi;
- zorganizovat práci osádek vozidel silniční dopravy v souladu s platnou legislativou;
- řídit a organizovat údržbu a opravy dopravních prostředků, včetně potřebné přípravy a plánování;
- přejímat dopravní prostředky k ošetřování, údržbě a provádění oprav, případně do stanice technické kontroly;
- kontrolovat dodržování předepsaných pracovních postupů;
- vyhotovovat záznamy a protokoly o měření a zkouškách v STK;
- dokázat zajistit provozuschopnost dopravních prostředků, náhradní díly, komponenty a materiály pro údržbu a opravy;
- využívat při výše uvedených pracovních činnostech nejrozličnější informační zdroje (technickou dokumentaci, servisní příručky, návody apod.);
- využívat standardní a speciální software v dopravě a v logistice;
- být odborně připraven k řízení motorových vozidel skupiny C.

b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce, jako nedílnou součást péče o zdraví své a i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) a také jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární prevence a hygieny práce;
- znali a dodržovali bezpečnostní předpisy technických zařízení a bezpečnostní zásady při řízení motorových vozidel, údržbě a opravách dopravních prostředků, ve stanicích technické kontroly, garážích, skladovacích a výrobních prostorách;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s výkonem práce;
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali poskytnout první pomoc.

c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku;
- dodržovali stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana);
- dokázali kontrolovat dodržování technologické kázně a kvality u podřízených pracovníků.

d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popřípadě společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- nakládali s materiály, energiemi, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- dbali na efektivní hospodaření s finančními prostředky při hospodářské činnosti.

2.1.3. Specifické výsledky vzdělávání

Odborné vzdělávací kurzy

Odborné vzdělávací kurzy navyšují a dále rozšiřují nabídku odborného vzdělávání školního vzdělávacího programu **Operátor silniční dopravy**. Jejich absolvování zvyšuje možnosti uplatnění absolventů na trhu práce.

2.1.4. Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem v platném znění.

2.1.4.1. Profilová část maturitní zkoušky

Ředitel školy určí obsah profilové maturitní zkoušky tak, aby dvě profilové maturitní zkoušky byly konány formou ústní zkoušky z odborných předmětů a jedna zkouška byla konána formou profilové praktické maturitní zkoušky.

Jedna z povinných praktických maturitních zkoušek bude konána formou případové studie ve smyslu přípravy na zkoušku k získání Odborné způsobilosti dopravce a druhá formou zkoušky k získání certifikátu ECDL CORE.